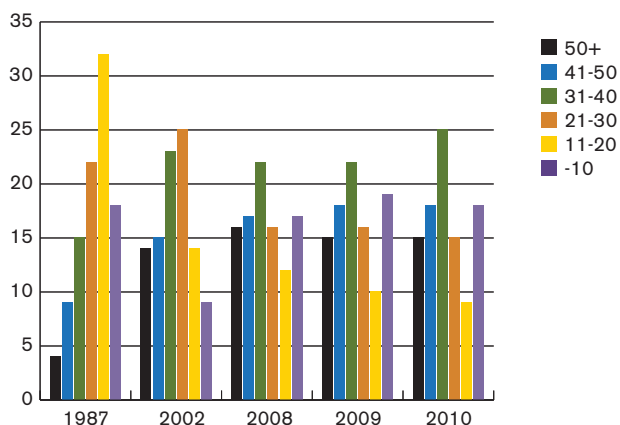

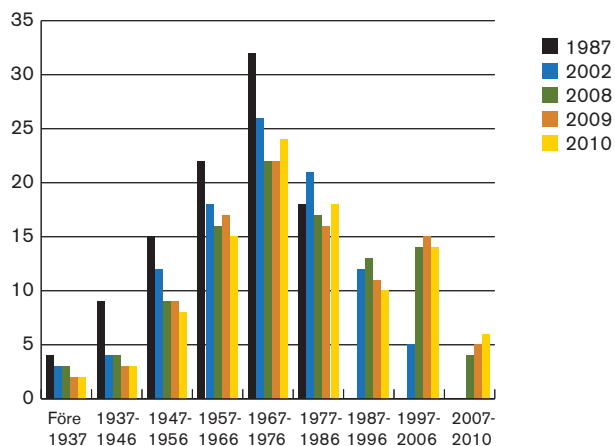

Ledningssystem

Totalt inrapporterades det 1 837 skador orsakade av oberäknad utströmning från ledningssystem för vatten, värme och avlopp. Andelen uppgår till 66 % av alla inrapporterade skador.

Antal skador orsakade av läckage från ledningssystem fördelade efter installationsålder uppdelat i åldersgrupper om 10 år i procentandelar. Jämförelse mellan undersökningarna 1987, 2002, 2008, 2009 och 2010.

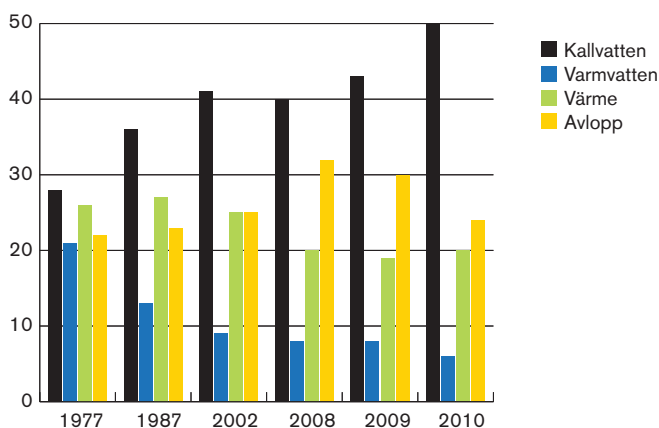

Antal skador fördelade efter installationsår i tioårsperioder i procentandelar. Jämförelse mellan undersökningarna 1987, 2002, 2008, 2009 och 2010. Materialet är indelat i samma tioårsperioder som visades i undersökningen 1987.

Skador orsakade av olika system

SYSTEM	ANTAL	PROCENT
Kallvatten	818	50
Varmvatten	109	6
Värme	318	19
Vattenburen golvvärme	10	1
Avlopp	401	24
TOTALT	1 656	100

Jämförelse mellan undersökningarna 1977, 1987, 2002, 2008, 2009 och 2010.

Andelen kallvattenledningar som orsakar skador fortsätter att stiga till 50% medan varmvattenledningar har en sjunkande trend. Från teknisk synpunkt finns för närvarande ingen känd förklaring till detta.

Åldersfördelning av ledningssystem i procentandelar för respektive system

LEDNINGSSYSTEM	ÅLDER, ÅR						TOTAL %
	- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	+50	
Kallvatten	20	11	19	28	12	10	100
Varmvatten	23	9	16	31	14	7	100
Värme	14	7	12	19	28	19	100
Vattenburen golvvärme	80	0	10	0	10	0	100
Avlopp	17	9	12	20	20	22	100

Skadeorsaker

FELORSAK	ANTAL	PROCENT
Korrosion	587	36
Mekanisk åverkan	129	8
Konstruktionsfel	37	2
Utförandefel	97	6
Frysning	418	25
Annat	388	23
TOTALT	1 656	100

I undersökningen ingår också felorsaken stopp eller baktryck i denna undersökningsperiod fanns 181 stycken sådana skador rapporterade. I denna redovisning finns dessa skador inte med på något annat ställe.

Åldersfördelning av de vanligaste skadeorsakerna i procentandel för respektive skadeorsak

SKADEORSAK	ÅLDER, ÅR						TOTAL %
	- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	+50	
Korrosion	4	5	12	26	28	26	100
Mekanisk åverkan	33	10	17	22	8	10	100
Konstruktionsfel	49	11	11	24	2	3	100
Utförandefel	50	16	11	19	4	0	100
Frysning	19	12	19	24	13	13	100
Annat	24	11	19	24	14	8	100

36 % av ledningsskadorna beror på korrosion. 80 % av dessa är 30 år eller äldre. Genom ett bättre underhåll bör man kunna minska dessa skador väsentligt.

Ledningssystem och skadeorsaker

SKADEORSAK ANDEL, %	KALL VATTEN	VARM VATTEN	VÄRME	VATTENBUREN GOLVVÄRME	AVLOPP	TOTALT
Korrosion	14	2	11	0	9	39
Mekanisk åverkan	4	0	1	0	3	11
Konstruktionsfel	1	0	0	0	1	3
Utförandefel	3	0	1	0	2	7
Frysning	18	3	3	0	1	10
Annat	10	1	4	0	8	30
TOTAL	50	6	19	1	24	100

**Åldersfördelning av de vanligaste skadeorsakerna på kallvattensystem
i procent andelar för respektive skadeorsak**

SKADEORSAK	ÅLDER, ÅR						TOTAL %
	- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	+50	
Korrosion	6	7	18	35	18	16	100
Mekanisk åverkan	21	13	20	27	5	14	100
Konstruktionsfel	50	19	0	31	0	0	100
Utförandefel	57	18	16	5	4	0	100
Frysning	18	12	21	27	12	10	100
Annat	27	10	20	25	13	5	100

**Åldersfördelning av de vanligaste skadeorsakerna på varmvattensystem
i procent andelar för respektive skadeorsak**

SKADEORSAK	ÅLDER, ÅR						TOTAL %
	- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	+50	
Korrosion	7	3	14	48	21	7	100
Mekanisk åverkan	40	20	0	20	20	0	100
Konstruktionsfel	0	0	0	0	0	0	100
Utförandefel	75	0	0	25	0	0	100
Frysning	25	13	18	20	14	10	100
Annat	26	10	19	32	7	6	100

**Åldersfördelning av de vanligaste skadeorsakerna på värmesystem
i procent andelar för respektive skadeorsak**

SKADEORSAK	ÅLDER, ÅR						TOTAL %
	- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	+50	
Korrosion	4	5	12	23	34	20	100
Mekanisk åverkan	42	10	10	16	17	5	100
Konstruktionsfel	80	0	0	20	0	0	100
Utförandefel	38	25	0	37	0	10	100
Frysning	12	11	14	12	21	30	100
Annat	30	9	13	9	24	15	100

**Åldersfördelning av de vanligaste skadeorsakerna på avloppssystem
i procent andelar för respektive skadeorsak**

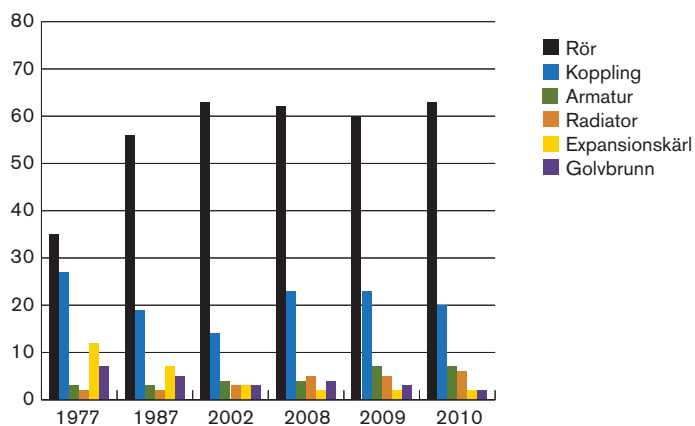
SKADEORSAK	ÅLDER, ÅR						TOTAL %
	- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	+50	
Korrosion	1	1	3	11	35	49	100
Mekanisk åverkan	40	7	18	22	7	6	100
Konstruktionsfel	38	6	25	19	6	6	100
Utförandefel	38	15	9	32	6	0	100
Frysning	32	14	13	14	14	13	100
Annat	17	14	20	27	15	7	100

Skadade detaljer

DETALJ, UTSTRÖMNING	ANTAL	PROCENT
Rör	1 050	63
Armatyr /ventil	119	7
Radiatorventil	26	2
Radiator	66	4
Golvbrunn*	28	2
Förhöjningsring	1	0
Expansionskärl	27	2
Koppling	339	20
TOTALT	1 656	100

* I denna redovisning avses med läckage genom golvbrunn korrosion, sprickor och dylikt. Läckage vid anslutning mellan golvbrunn och tätskikt i våtrum redovisas i kapitel "Tätskikt i våtrum".

Några detaljers andelar av skadorna på ledningssystem, andelar i procent. Jämförelse mellan undersökningarna 1977, 1987, 2002, 2008, 2009 och 2010.

Fördelning av antal skador från olika fog- och kopplingsmetoder

FOG/KOPPLINGSMETOD	ANTAL	PROCENT
Mekanisk koppling	284	84
Presskoppling	14	4
Lödning	8	3
Svets	1	0
Limning	4	1
Annat	28	8
TOTALT	339/	100

Åldersfördelning av de vanligaste fog- och kopplingsmetoderna i procentandelar för respektive metod

FOG/KOPPLINGSMETOD	ÅLDER, ÅR						TOTAL %
	- 10	11-20	21-30	31-40	41-50	+50	
Mekanisk koppling	29	12	19	25	10	5	100
Presskoppling	57	7	14	14	8	0	100
Lödning	0	12	38	50	0	0	100
Svets	0	0	0	0	0	100	100
Limning	25	50	0	25	0	0	100
Annat	25	11	14	36	11	3	100

Skadat material och skadeorsaker

SKADE-ORSAK ANDEL %	KOPPAR	PLAST-ÖVERDRAGEN KOPPAR	STÅL	PLAST	GJUT JÄRN	ROST-FRITT STÅL	MÄSSING	ANNAT	TOTAL %
Korrosion	9	2	14	0	9	0	2	0	36
Mekanisk åverkan	0	1	4	4	0	0	1	1	8
Konstruktionsfel	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Utförandefel	1	0	1	3	0	0	1	0	6
Frysning	12	2	5	2	0	1	3	1	25
Annat	5	0	3	9	1	0	3	2	23
TOTAL	29	4	23	18	11	2	9	4	100

De fem vanligaste detaljerna och deras vanligaste skadeorsaker

DETALJ	ANDEL %	VANLIGA SKADEORSAKER	ANDEL %
Rör	63	Korrosion	42
		Frysning	27
		Annat	19
		Mekanisk åverkan	8
Fog/Koppling	20	Annat	37
		Korrosion	21
		Frysning	16
		Utförandefel	14
Armatyr/Ventil	7	Frysning	50
		Annat	26
		Korrosion	8
		Mekanisk åverkan	7
Radiator/Radiagtorventil	6	Korrosion	43
		Annat	28
		Frysning	18
		Mekanisk åverkan	10